

بازار پول و سرمایه

مؤلفان

محمد قجر

(مؤلف و مدرس دانشگاه)

دکتر منوچهر حاضر

(مؤلف و مدرس دانشگاه)

مهرداد بنداری

(عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلامشهر)

سرشناسه	:	قجر، محمد، ۱۳۵۱ -
عنوان و نام پدیدآور	:	بازار پول و سرمایه / مولفان محمد قجر، منوچهر حاضر، مهرداد بنداری.
مشخصات نشر	:	تهران: هوشمند تدبیر، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	:	۲۰۰ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۹۳۷۵۹-۲-۹
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	بازار سرمایه
موضوع	:	پول
شناسه افزوده	:	حاضر، منوچهر، ۱۳۱۴ -
شناسه افزوده	:	بنداری، مهرداد، ۱۳۴۴ -
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۲ ب۲ ق۳ / HG۴۵۲۳
رده بندی دیویی	:	۳۳۲ / ۰۴۱۵
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۳۰۲۳۰۸

عنوان	:	بازار پول و سرمایه
مؤلفین	:	محمد قجر - دکتر منوچهر حاضر - مهرداد بنداری
ناشر	:	هوشمند تدبیر
مدیر تولید و اجرا	:	هادی کجانی حصار
ویراستار علمی	:	فهیمة حسنی - محمدرضا بختیاری
تایپ و صفحه آرایی	:	شهرزاد نوروزی
طرح جلد	:	هوشمند تدبیر
سال انتشار	:	۱۳۹۲
چاپ	:	اول
تیراژ	:	۱۰۰۰
بهاء	:	۱۰۰۰۰۰ ریال

 انتشارات هوشمند تدبیر

نشانی: تهران - میدان انقلاب - ابتدای کارگر شمالی - انتهای کوچه رستم - پلاک ۲۰ - واحد ۷

تلفن: ۷۵ و ۶۶۴۷۹۶۶۵ فکس: ۶۶۴۶۰۳۰۱

فهرست مطالب

فصل اول

- نقش بازار پول و سرمایه در اقتصاد کشور ۹
- رابطه بازار پول و سرمایه در ایران ۱۵
- برتری بازار پول و سرمایه در اقتصاد ایران ۲۰

فصل دوم

- بورس و اوراق بهادار ۲۳
- تاریخچه بورس در ایران ۲۴
- تعاریف در مورد بورس اوراق بهادار ۲۷
- بورس چیست؟ ۳۲
- معرفی انواع اوراق بهادار ۳۳
- چرخه خرید سهام در بورس اوراق بهادار تهران ۳۷
- چرخه فروش سهام در بورس اوراق بهادار تهران ۴۲
- فرابورس مأموریت شرکت فرابورس ایران ۴۵
- مزایای پذیرش شرکتها در فرابورس ایران ۴۶
- صندوق سرمایه گذاری مشترک ۴۹
- مزایا و معایب صندوق های سرمایه گذاری ۵۰
- معاملات بر خط یا آنلاین ۵۳
- روش های سنتی خرید و فروش اوراق بهادار ۵۳

فصل سوم

- بازار سهام و اوراق قرضه ۵۷
- شرکت های سهامی ۵۷
- انواع سهام ۶۰
- سود سهام ۶۰
- انواع ارزش های سهام عادی ۶۲
- ارزش گذاری سهام ممتاز ۶۴
- ارزشیابی اوراق قرضه ۶۷
- انواع اوراق قرضه ۶۹
- مزایا و معایب اوراق قرضه از دید خریدار و ناشر ۷۱
- اندازه گیری بازده اوراق قرضه ۷۲

فصل چهارم

- بازار سرمایه و ارکان آن ۷۷
- بازار دست اول ۷۹
- بانک های سرمایه گذار ۸۰
- تشکیل سندیکای ضامن و گروه فروشنده ۸۳
- به ثبت رساندن اوراق بهادار منتشره ۸۴
- ویژگی حق خرید ۸۸
- فروش و عرضه اختصاصی اوراق بهادار ۹۰
- بازار دست دوم ۹۲
- مبادی اوراق قرضه ۹۳
- نقش امین ۹۵
- درجه بندی ریسک اوراق قرضه ۹۷
- اوراق قرضه بنجل ۹۹
- قرارداد اوراق قرضه ۱۰۰
- سهام ممتاز ۱۰۲
- سهام عادی و اختیار خرید سهام عادی ۱۰۸

فصل پنجم

- استراتژی های معاملات در بازار سرمایه ۱۱۸
- روش تکنیکال ۱۱۹
- روش بنیادگرا ۱۲۰
- روش MPT ۱۲۰
- موج سواران و سفینه آزان ۱۲۲
- محکومان به موج ۱۲۴
- در آمد متعلقه به هر سهم ۱۲۵
- سود تخصصی هر سهم ۱۲۶
- نسبت تخصیص D/E ۱۲۷
- نسبت قیمت به در آمد ۱۲۸

فصل ششم

- بازارهای خارج از بورس (فرابورس) ۱۳۳
- بورس ۱۳۳
- فرابورس ۱۳۶
- تفاوت بورس و فرابورس ۱۴۲

فصل هفتم

- ۱۴۷ - بازار کالا
- ۱۴۷ - بازار
- ۱۴۷ - انواع بازارهای سازمانی
- ۱۵۰ - بورس کالا
- ۱۵۱ - ضرورت بورس در ایران
- ۱۵۲ - اهداف بورس کالا
- ۱۵۳ - امکان شرکت بورس کالای ایران
- ۱۵۵ - نحوه دادوستد در بورس کالا
- ۱۵۶ - بورس کالا چیست؟

فصل هشتم

- ۱۶۵ - بازار ارز
- ۱۶۷ - بازار ارز خارجی
- ۱۶۸ - تعادل در بازار ارز

فصل نهم

- ۱۷۷ - بازارهای مالی بین‌المللی
- ۱۷۷ - بورس‌های بین‌المللی
- ۱۷۸ - انواع معاملات
- ۱۷۹ - فارکس چیست؟
- ۱۸۲ - روش‌های تأمین مالی بین‌المللی
- ۱۸۶ - منشأ منابع مالی
- بازرنامه
- منابع و مآخذ

پیشگفتار:

این موضوع به عینه در خصوص بازار سرمایه، با توجه به ماهیت ذاتی آن صادق است، در نظر گرفتن یک دوره زمانی مشخص جزء اساسی‌ترین ایده‌های موفقیت در بازار سرمایه می‌باشد و هر چه این دوره را بزرگ‌تر کنیم خواهید دید که دسترسی به نتایجی که شاید در کوتاه مدت افسانه بنماید محقق خواهد گردید. حتماً اخبار مربوط به تغییرات کلان بازار سرمایه را پیگیری کنید و کنترل کنید که بازار سرمایه به سمت کدام صنعت تمایل پیدا کرده است. چندان مشکل نیست می‌توانید از سایتهای اطلاع‌رسانی در خصوص معاملات به این هم دست پیدا کنید. دلیل اصلی این موضوع نیز در این امر نهفته است که حجم بالایی از بازار سرمایه ایران خواسته یا ناخواسته تحت تأثیر حرکت‌های فوری فعالان کلان بازار خواهد بود که شرکت‌های سرمایه‌گذاری در رأس این هرم قرار خواهند گرفت و با توجه به سرمایه فوق‌العاده بالای این گروه از شرکت‌ها، بازار می‌تواند به نحو جدی تحت تأثیر مدیریت این صنعت (واسطه‌گری مالی) قرار گیرد. همیشه به خاطر داشته باشیم که هرگز خود را در دیوارهای ساخته‌شده در اطلاعات تاریخی گذشته محصور نکنیم چه بسا ضایعی که در سنوات قبل دارای سکون و یا رشدی کمتر از شاخص بودند اما تصمیمات کلان اقتصادی به حمایت آن در آینده با رشد بالاتری قرار می‌گیرد. همیشه سعی کنیم تا اعظم سرمایه خودتان را در صنایع پیشترو متمرکز کنید.

پیروزی در چنین رقابتی بطور ممکن است؟ چگونه می‌توان فردی ثروتمند شد: این را به خاطر بسپارید مقدار بسیار کمی از افراد (ثروتمندان) دارای کارهای دولتی هستند. اغلب افراد موفق در همان سالهای جوانی دریافتند که: متفاوت با جماعت فکر کنند. چه چیزی در تجارت و زندگی برای شما دارای اهمیت است؟ علاقه به شغل؟ پول؟ داشتن تحصیلات خوب؟

اگرچه ناکتون کتاب‌هایی چند در زمینه بازار پول و سرمایه ترجمه و تألیف گردیده است اما وجود کتابی جامع و روان و ساده که بتوان کلیه سرفصل‌های دروس بازار پول و سرمایه را پوشش دهد و به عنوان کتاب درسی دانشگاهی در اختیار همکاران محترم دانشگاه و دانشجویان عزیز قرار گیرد، ضروری به نظر می‌رسید. این کتاب در نه فصل نوشته شده است:

فصل اول: نقش بازار پول و سرمایه در اقتصاد کشور، فصل دوم: بورس و اوراق بهادار، فصل سوم: بازار سهام و اوراق قرضه، فصل چهارم: بازار سرمایه و ارکان آن، فصل پنجم: استراتژی‌های معاملات در بازار سرمایه، فصل ششم: بازارهای خارج از بورس (فرا بورس)، فصل هفتم: بازار کالا (بورس کالا)، فصل هشتم: بازار ارز و در نهایت در فصل نهم: آشنایی با بازارهای مالی بین‌المللی پرداخت می‌شود.

در اینجا بر خود لازم می‌دانم تا از زحمات بی‌دریغ کلیه عزیزانی که در این راه یاری‌رسان ما بوده‌اند، به ویژه مدیریت و کارکنان مرکز نشر و پخش «هوشمند تدبیر» که نشر این کتاب را عهده‌دار شدند و همچنین از سرکار خانم شهرزاد نوروزی که کار تایپ و صفحه‌آرایی و ویراستاری کتاب بر عهده ایشان بود و همین‌طور از زحمات‌های صمیمانه دوست گرامی جناب آقای عماد شکراللهی تشکر نمایم.

امید است این اثر مورد قبول و استفاده دانشجویان و دانش‌دوستان عزیز قرار گیرد و ما را از نظرات سازنده و دقیق خود بی‌خبر قرار ندهند.

Ghajar.economic@yahoo.com

Ghajar.economic@gmail.com

با تشکر

مؤلف و مدرس دانشگاه

محمد قجر

نظام اقتصادی هر کشور از دو بخش مالی و واقعی تشکیل می‌شود که مکمل یکدیگرند. این دو بخش با یکدیگر رابطه تنگاتنگی دارند به طوری که عدم کارایی یکی، ناکارایی دیگری را در پی دارد. هر دوی این نظام‌ها دارای ساز و کارهای خاص خود هستند که در تعامل با یکدیگر، پیشرفت و رونق اقتصادی را به همراه خواهند داشت.

بخش مالی، که به فعالیت‌های اقتصادی جان می‌بخشد و در واقع نبض اقتصادی هر کشور است، خود از دو بخش بازار پولی و بازار سرمایه تشکیل می‌شود. هر چند بازار مکمل یکدیگرند اما نظریه‌ها و سیاست‌های بازار پول، خاص این بازار بوده و در بازار سرمایه از کارایی لازم برخوردار نیست. اعمال سیاست‌های بازار پولی در بازار سرمایه موجب می‌شود که نه تنها منابع پس‌اندازی به خوبی تجهیز نشود بلکه توزیع و تخصیص بهینه آن نیز صورت نپذیرد و این امر از مصادیق اتلاف منابع جامعه است.

ماهیت منابع بازار پولی کوتاه مدت می‌باشد؛ بنابراین مصرف آن در امور بلندمدت نه عقلانی است و نه از جهت اجرایی امکان‌پذیر. از طرفی، بازار سرمایه یا بازار اوراق بهادار در مقایسه با بازارها پولی با سهولت بیشتری می‌تواند منابع مالی را به واحدهای مختلف اقتصادی تخصیص دهد. در واقع این بازار منابع و سرمایه‌های کوچک، سرگردان و پراکنده را تجهیز، جمع و یک کاسه می‌کند.

بازار مالی، خصوصاً بازار سرمایه، برای اینکه بتواند کارا عمل کند نیازمند سازمان‌ها و نهادهای مالی مناسب، فعال و کاراست وجود این نهادها در بازارهای مالی (خصوصاً بازار سرمایه) و درست و به جا عمل کردن آن‌ها، دستاوردهای ارزشمندی هم چون رشد و توسعه اقتصادی را به همراه دارد.

سمبل فعالیت بازار پولی، بانک‌ها و سایر نهادهای پولی و نماد بازار سرمایه، بورس اوراق بهادار و نهادهای آن می‌باشد. شواهد و آمارها حاکی است که حجم فعالیت بازار سرمایه یا بورس در کشورهای در حال توسعه است. پس می‌توان گفت این بازارها تأثیر بسیار زیادی در رشد و توسعه اقتصادی کشورهای پیشرفته ایفا می‌کنند. در واقع گستردگی نهادهای فعال در بازار سرمایه در کشورهای توسعه‌یافته به گونه‌ای است که ضمن کارآمدی، چنان اعتماد و اطمینانی در سرمایه‌گذاران ایجاد می‌کند که موجب جذب پس‌اندازهای کوچک و بزرگ به بخش مولد اقتصاد می‌گردد و با این کار رونق این بخش را به دنبال خواهد داشت.

Ghajar.economic@yahoo.com

Ghajar.economic@gmail.com

با تشکر - محمد قجر

مؤلف و مدرس دانشگاه